

Силабус навчальної дисципліни

«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ»

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 032 Історія та археологія

Освітня програма Історія та археологія (Європейстика)

Освітня програма Історія та археологія (Краєзнавчо-туристична робота)

Галузь знань 01 Освіта

Спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія)

Освітня програма Середня освіта (Історія. Правознавство)

Освітня програма Середня освіта (Історія. Географія)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Курс: III

Семестр: 5,6

Факультет	Історичний
Кафедра	Всесвітньої історії і методик навчання
Викладач	ПІБ: Горохівський Петро Іванович Посада: завідувач кафедри, професор E-mail: p.horokhivskyi@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=3874
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента із фахового переліку
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	3/90
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (30 год.), практичні (20 год.), лабораторні (20 год.) самостійна робота (20 год.) Заочна форма: лекції (8 год.), практичні (6 год.), лабораторні (4 год.) самостійна робота (72 год.)
Політика дисципліни	<p>Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою.</p> <p>Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Кодексу про академічну добросердість в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини та Положенню про дотримання академічної добросердісті науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Статуту університету і Правил внутрішнього розпорядку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> – не запізнюватися на заняття; – не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку; – самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття; – готуватися до занять і підтримувати зворотній зв'язок під час їх проведення; – брати активну участь у навчальному процесі; – своєчасно і акуратно виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ); – участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль ІНДЗ; підсумковий контроль); – будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної добросердісті та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством, Кодексом про академічну добросердість у Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини та Положенням про дотримання академічної добросердісті науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. <p>Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «нездовільно» за курс.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти.</p>
Що будемо вивчати?	Предметом дисципліни «Теорія і методика навчання історії» є вивчення основ методики навчання історії, системи методів, прийомів,

	<p>засобів та технологій навчання історії у школі; уроки історії, їх типи і форми; вивчення окремих проблем теорії і методики навчання історії; підготовка і проведення позакласних заходів; вчитель історії, кабінет історії в школі.</p> <p>Будується на основі поєднання проблемного та конкретно-історичного принципів, навчає прийомів та методів проведення уроків з історії у загальноосвітній школі.</p>
Чому це треба вивчати?	<p>Метою теорії та методики навчання історії є підготовка студентів до активної діяльності з: формування історичних знань учнів; розвитку історичного мислення учнів, яке передбачає загальне розуміння історичного процесу в його різноманітності й суперечливості; вихованню в учнів особистісних рис громадянина України, загальнолюдських духовних цінностей, сприйняття ідей гуманізму та демократизму, взаєморозуміння між народами на основі особистісного усвідомлення досвіду історії; підготовки школярів до свідомої активної участі в суспільному житті української держави, усвідомлення її ролі й місця в Європі та світі.</p>
Яких результатів можна досягнути?	<p>У результаті вивчення дисципліни «Теорія і методика навчання історії» студент повинен знати: методологічні засади методики навчання історії; основні категорії та концепції методики викладання; поняття й теоретичні положення курсу; особливості реалізації загальних методів і засобів навчання історії; методики формування окремих умінь учнів; методи, прийоми і засоби вивчення питань культури; форми організації навчальних занять з історії; інноваційні технології навчання історії; методи і прийоми організації позакласної і позашкільної роботи; критерії та форми контролю знань та оцінювання знань.</p> <p>Повинен вміти: вільно володіти оптимальним понятійним апаратом курсу, конспектувати, готовати розгорнутий виступ безпосередньо на занятті у вигляді доповіді, захисту реферату, доведення тези, участі в дискусії, розв'язанні проблемної ситуації, а також навчитися самостійно опрацьовувати джерела і літературу, готовати аргументовані відповіді на поставлені питання (проблеми) реферату чи доповіді; обґрунтувати вибір методів, засобів та підходів викладання; готовати і проводити уроки різних типів і форм, позакласні заходи; використовувати інноваційні технології у викладанні історії, використовувати методичні засоби для активізації навчального процесу і виховної роботи вчителя</p>
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>У результаті вивчення курсу студент володіває такими компетентностями</p> <p>I. Загальнопредметні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – володіння знаннями методологічних і теоретичних основ методики навчання предмета, його концептуальних основ; – формулювати загальні, специфічні та часткові мету і завдання історичної освіти в основній, повній середній школі сучасного типу; 5 – здійснювати відбір та реалізацію змісту навчального матеріалу з історії відповідно до мети і завдань історичної освіти з урахуванням найважливіших її функцій, а також особливостей даної школи, навчальних груп, окремих учнів; – структурувати зміст освіти в різноманітні типи та форми уроків, позакласні заходи та факультативні заняття; – визначати повноцінність змісту кожного уроку, який включає вивчення матеріалу, конкретний фактичний; – застосовувати різноманітні засоби, загальнодидактичні та предметноспеціфічні методи, прийоми, технології організації навчально-виховного процесу з історії; – співвідносити логіку побудови системи методів навчання історії із реальними особистісними характеристиками учнів, що забезпечують правильність вибору дидактичного засобу, методу чи прийому; – рефлексії в ході реалізації тієї або іншої педагогічної методики і її коригування в рамках закладених у ній принципів і концептуальних ідей; – визначити характер і педагогічну доцільність організації пізнавальної діяльності учнів на уроках і ступінь ефективності її навчальних і комунікативних впливів; – здійснювати дидактичний аналіз, об'єктивно оцінювати навчальні досягнення учнів, умови навчального та комунікативного процесу, своєчасно приймати рішення і домагатися їх виконання.

	<p>– організовувати відповідно до наукової організації праці пізнавальну діяльність учнів, власну педагогічну діяльність вчителя;</p> <p>– коригувати процес навчання історії з врахуванням очікуваного та реального його перебігу;</p> <p>– виховувати в учнів у процесі навчання історії інтерсоціальні риси особистості;</p> <p>– здійснювати самоаналіз власної діяльності, самоконтроль, самовдосконалення та самоосвіту з метою досягнення педагогічної майстерності, високого рівня професіоналізму та інноваційного стилю в освітній діяльності.</p> <p>ІІ. Фахові:</p> <p>– володіти базовими загальними знаннями, а саме теорії та методики навчання історії; – застосовувати психолого-педагогічні та методичні знання у різноманітних педагогічних ситуаціях;</p> <p>– бути обізнаними та обговорювати поточний стан досліджень у галузі методик навчання предметів освітньої галузі «Суспільствознавство»;</p> <p>– знати зв’язок між проблемами сучасної психолого-педагогічної галузі; – володіти спеціальними знаннями з методики навчання;</p> <p>– здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових, архівних та усних) згідно з задачею, формуючи цю інформацію критично в обґрунтовану розповідь;</p> <p>– здатність використовувати відповідну термінологію та способи вираження дисципліни в усній та письмовій формах рідною чи іноземною мовами.</p>
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Предмет і завдання курсу „Теорія і методика навчання (2 год.).</p> <p>Тема 2. Сучасна система шкільної історичної освіти в Україні (2 год.).</p> <p>Тема 3. Зміст шкільної історичної освіти (2 год.).</p> <p>Тема 4. Методи і прийоми навчання історії (2 год.).</p> <p>Тема 5. Засоби навчання історії в школі (2 год.).</p> <p>Тема 6. Урок як основна форма навчання. (2 год.).</p> <p>Тема 7. Основні структурні елементи уроку. (2 год.).</p> <p>Тема 8. Шкільна документація вчителя історії. (2 год.).</p> <p>Тема 9. Підготовка до уроку(2 год.).</p> <p>Тема 10. Типи і форми уроків (2 год.).</p> <p>Тема 11. Методика розвивального навчання історії (2 год.).</p> <p>Тема 12: Самостійна робота учнів (2 год.).</p> <p>Тема 13. Система контролю і перевірки знань учнів (2 год.).</p> <p>Тема 14. Позакласна і краєзнавча робота з історії (2 год.).</p> <p>Тема 15. Вчитель історії. (2 год.).</p>
Обов’язкові завдання	Виконання передбачених планом завдань до всіх практичних завдань, виконання лабораторних завдань, підготовка та здійснення ІНДЗ, виконання завдань для самоперевірки після кожної лекції, підготовка практичного завдання доожної теми семінару, складання конспектів уроків, виконання творчих завдань.
Міждисциплінарні зв’язки	Міждисциплінарні зв’язки навчальної дисципліни «Теорія і методика навчання історії»: сутність, принципи та методи історичного пізнання, формаційний та цивілізаційний підходи в історії (філософія); вікові особливості психічного розвитку учнів, діагностика рівнів розвитку психічних процесів (психологія); зміст, форми, методи, прийоми та засоби навчання та виховання (педагогіка); перебіг певних історичних подій у обсязі визначенням шкільною програмою з історії (історія Україна та всесвітня історія).
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	<p>Баханов К.О. Оновлення змісту сучасної шкільної історичної освіти: Монографія. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2005. 326 с.</p> <p>Горохівський П.І. Теорія і методика навчання історії: Курс лекцій: Для студентів денної і заочної форми навчання. Умань: ПП Жовтій О.О., 2013. с.</p> <p>Курилів В. Методика викладання історії. Львів-Торонто, 2003.</p> <p>Пометун О.І., Фрейман Г.О. Методика навчання історії в школі О.І. Пометун, Г.О. Фрейман. К.: Генеза, 2005. 328 с.</p> <p>Пометун О. Інтерактивне навчання як сукупність технологій // Сільська школа України. Інтерактивні технології навчання. К., 2004. №№16-17 (88-89).</p>

	<p>Бібік Н.М. Проблема профільного навчання в педагогічній теорії практиці. / Н.М.Бібік // Профільне навчання :Теорія і практика: 36. наук, праць за матеріалами методолог. семінару АПН України. К.: Пед. преса, 2006. С.23–29.</p> <p>Левітас Ф. Сучасний урок: основні вимоги до організації навчального процесу. Історія в школі. 2006. № 11 (12). С.26–33.</p> <p>Приходько А. Урок та інші форми навчання у сучасній методиці викладання історії. Історія в школі. 2006. № 2. С. 32–37.</p> <p>Терно С. Методичний апарат підручника: яким він має бути. Історія в школах України. 2004. №5. С. 17–19.</p> <p>Червак Г.Б. Проблема змісту історії у профільному навченні [електронний ресурс]. Режим доступу: http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2008/97-84-30.pdf.</p>
Поточний контроль	Виконання завдань практичних, лабораторних і модульних контрольних робіт, ІНДЗ, есе (за вибором викладача)
Підсумковий контроль	6 семестр - екзамен

Розробник

Горохівський Петро Іванович